

Dosarul nr. 2ra-1286/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S.Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, I.Secieru, V.Cotorobai)

ÎN C H E I E R E

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul de Protecție și Pază de Stat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova împotriva lui Oprea Viorel cu privire la încasarea prejudiciului material și a dobânzii legale de întârziere, împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2019 Serviciul de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oprea Viorel solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 48 292, 65 de lei cu titlu de datorie și a sumei de 2 994, 14 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 02 ianuarie 2018, între Oprea Viorel și Serviciul de Protecție și Pază de Stat a fost încheiat contractul nr. 1307/2018 de îndeplinire a serviciului special în Serviciul de Protecție și Pază de Stat pentru o perioadă de cinci ani, în funcția de ofițer de protecție.

La 04 septembrie 2018, în privința lui Oprea Viorel a fost emis Ordinul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr.243 p/r privind concedierea acestuia în baza art. 35 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 134/13.06.2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

A indicat reclamantul că, la 29 aprilie 2018, în temeiul raportului șefului Direcției nr. 4 Pavel Petcu, a fost inițiată ancheta de serviciu în privința lui Oprea Viorel și a altor ofițeri, pe faptul părăsirii postului și implicării într-un accident rutier cu automobilul de serviciu.

A relatat că, în cadrul anchetei de serviciu, s-a constatat că, ofițerii de protecție, inclusiv Oprea Viorel, aflându-se pe teritoriul obiectului protejat, în timpul exercițiului funcției, au consumat băuturi alcoolice, după care au părăsit obiectul protejat, deplasându-se cu automobilul de serviciu de model XXXXX, la volanul căruia se afla un alt ofițer de protecție. La 29 aprilie 2018, la ora 02:15-

02:30, deplasându-se pe traseul M5, spre or. XXXXX, automobilul de serviciu de model XXXXX s-a tamponat cu un camion de tip evacuator. În rezultatul impactului, ofițerul de protecție Oprea Viorel a fost internat cu diferite traumatisme în Secția reanimare a Spitalului din mun. Bălți. Urmare a traumelor primite, lui Oprea Viorel i-au fost stabilite următoarele diagnoze: XXXXX. Starea generală gravă-stabilă cu monitorizare continuă în secția reanimare IMU.

A menționat că, ofițerul de protecție Oprea Viorel s-a aflat în concediu medical până la 25 august 2018, iar luând în considerație că în perioada 26 august -02 septembrie 2018, prin Hotărârea Guvernului au fost declarate zile nelucrătoare, la 03 septembrie 2018, urma să se prezinte la serviciu.

La 03 septembrie 2018, a fost înregistrat raportul șefului DGI, prin care a sesizat că, la 03 septembrie 2018, ofițerul Oprea Viorel nu s-a prezentat la serviciu și nici nu a anunțat motivul neprezentării, fapt pentru care de către conducerea Serviciului de Protecție și Pază de Stat a fost dispusă inițierea anchetei de serviciu.

A declarat că Oprea Viorel a comis abateri disciplinare grave precum absența fără motive întemeiate de la serviciu, părăsirea reședinței Președintelui Republicii Moldova, încălcând obligațiile stabilite în Statutul disciplinar al ofițerului de protecție al Serviciului de Protecție și Pază de Stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 550 din 11 iulie 2017, care stabilesc că ofițerul de protecție este obligat să respecte disciplina de serviciu și să execute întocmai cerințele regulamentelor, instrucțiunilor, ordinelor și dispozițiilor primite, fiind responsabil de modul în care îndeplinește misiunile încredințate, consumarea băuturilor alcoolice în timpul serviciului, utilizarea în scopuri personale a automobilului de serviciu, fapte pentru care a fost sancționat disciplinar.

Potrivit extrasului din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 1808303, eliberat de către IMSP Institutul de Medicină Urgentă din 20 august 2018, este indicat că pacientul Oprea Viorel a fost internat în IMSP Institutul de Medicină Urgentă în perioada de la 29 aprilie 2018 până la 15 mai 2018, aceasta fiind perioada în care ultimul a primit asistență medicală urgentă.

A notat reclamantul că, urmare a accidentului rutier menționat și în urma căruia a fost spitalizat Oprea Viorel, Serviciul de Protecție și Pază de Stat a suportat cheltuieli pentru tratamentul acestuia, în sumă de 48292,65 lei.

În acest sens, la data 28.09.2018, cu nr.2/1465, în adresa debitorului Oprea Viorel a fost expediată somație prin care i-a fost solicitată compensarea cheltuielilor suportate pentru tratamentul acestuia. Prin răspunsul ultimului expediat în adresa SPPS la 10.10.2018, acesta comunică despre refuzul de a achita costul serviciilor.

Reclamantul și-a fundamentat în drept cererea de chemare în judecată, în temeiul dispozițiilor de la art. 20 al Constituției, art. art. 861, 874, 942 Cod civil, Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și a solicitat încasarea din contul lui Oprea Viorel în folosul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a sumei de 48292,65 lei, cu titlu de datorie și a sumei de 2994,14 lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Oprea Viorel în beneficiul Serviciului de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova, prejudiciul material în sumă de 48 292, 65 lei, și dobânda legală de întârziere de

2 994, 14 lei, iar în total suma de 51 286, 79 lei. S-a încasat din contul lui Oprea Viorel în beneficiul statului, taxa de stat compensată în sumă de 1 538, 60 lei.

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 29 ianuarie 2020 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins integral acțiunea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că angajarea răspunderii civile delictuale, necesită întrunirea următoarelor condiții: fapta ilicită, prejudiciul, raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat și vinovăția autorului faptei ilicite, astfel, în privința faptei ilicite precum și a vinovăției pârâtului apelantului s-a expus instanța de judecată prin hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, stabilind că ordinul nr.242 p/r din data de 04.09.2018 cu privire la sancționare și ordinul nr.243 p/r din data de 04 septembrie 2020 cu privire la concediere, care au constituit obiect al prezentei cauze, sunt ilegale și care urmare în temeiul art.224, alin.(1), lit.a) Codului Administrativ a dispus anularea acestora, care în temeiul art.123 CPC, nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În ordinea de idei respectivă, instanța de apel a reținut că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate circumstanțele care demonstrează cert și fără echivoc că suma de 48 295,65 lei nu include cheltuielile pentru asistență medicală de urgență în urma tratamentului lui Oprea Viorel pe cazul accidentului rutier.

Or, potrivit art.41 alin.(2) din Legea nr.134-XVI din 13 iunie 2008,, Cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat [...]tratamentul, cu excepția asistenței medicale urgente, se plătește din cont propriu.

Mai mult ca atât, instanța de apel a relatat că intimatul nu a delimitat clar care sunt cheltuielile pentru asistență medicală de urgență și alte cheltuielii, or, potrivit art.774 alin.(3) Cod civil, prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.41 din Legea nr.134-XVI din 13 iunie 2008 „Cu privire la Serviciului de Protecție și Pază de Stat, ofițerii de protecție ai Serviciului beneficiază de asistență medicală și de tratament (ambulatoriu și staționar) gratuite, acordate din contul statului, în instituții medicale competente ce deservească ofițerii de protecție în baza unui contract cu Serviciul.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că, apelantul a beneficiat de servicii medicale gratuite, în calitate de ofițer de protecție al Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Invocarea de către reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a prevederilor alin. 2 art. 41 din Legea nr. 134-XVI din 13 iunie 2008, potrivit căroră, în cazul în care maladia contractată sau trauma primită de ofițerul de protecție al Serviciului este legată de încălcarea legislației, de consumul benevol de băuturi alcoolice ori a substanțelor stupefiante, tratamentul, cu excepția asistenței medicale urgente, se plătește din cont propriu, este neîntemeiată.

Or, prevederea legală menționată stabilește în mod obligatoriu prezența legăturii cauzale dintre maladia contractată și încălcarea legislației sau consumul benevol de alcool.

Respectiv, instanța de apel a menționat că concluzia atât a instanței de fond, cât și a intimatului precum că, traumatismele cu care aplanatul s-a ales în urma accidentului rutier, sunt consecințele încălcării legislației și consumului de alcool de acesta, nu au fost probate în sensul art.118-121 CPC.

La 30 iunie 2021, Serviciul de Protecție și Pază de Stat a declarat recurs nemotivat, iar la 09 iulie 2021 a declarat recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, a invocat că pentru a apărea obligația de restituire a cheltuielilor pentru tratamentul care nu este de urgență, așa cum prevede art.41 alin.(2) din Legea nr.134/2008, este suficient ca să fie comise cel puțin una dintre condițiile stabilite în prezentul articol și anume: încălcarea legislației sau consumul benevol de băuturi alcoolice.

Astfel a relatat recurenta că, prin înscrisurile anexate, prin declarația intimatului Oprea Viorel și prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 25 februarie 2020 a fost stabilit în mod cert faptul că intimatul a încălcat legislația.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 aprilie 2021 și a fost expediat participanților la proces la 25 iunie 2021 (f.d.18-19, vol.II), prin urmare, cererea de recurs declarată la 30 iunie 2021 și 09 iulie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 28 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Serviciul de Protecție și Pază de Stat se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru